

Skriftlig redegørelse

(Redegørelsen er optrykt i den ordlyd, hvori den er modtaget).

Redegørelse af 9/6 22 om erhvervslivet og reguleringen 2021.
(Redegørelse nr. R 20).

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

FORORD

Danmark er blandt verdens bedste lande at drive virksomhed i. Det kommer ikke gennem deregulering og et ræs mod bunden men ved en tro på progressiv og enkel erhvervsregulering. Regulering, der skaber grobund for nye danske erhvervsventyr, samtidig med at vi værner om det fællesskab, som udgøres af medarbejdere, forbrugere og borgere i Danmark. Vi skal turde stille krav til hinanden og løfte barren. For det kan være med til, at dansk erhvervsliv får et forspring i forhold til internationale konkurrenter. Hensyn såsom miljø, klima, forbrugersikkerhed eller ordenlige arbejdsforhold kommer ikke til at fylde mindre, hverken i Danmark eller internationalt.

Et godt eksempel på velfungerende krav er de markante lettelser, som vil komme, når den automatiske erhvervsregulering træder i kraft. Her stiller Danmark krav til måden, danske virksomheder fører regnskab på, men de krav vil i sidste ende spare alle for unødvendigt bøvl. Knap 3 milliarder kroner bøvl for at være helt præcis.

Vi kunne også tænke på krav til fødevarerikkerhed eller legetøj og konstatere, at vi som samfund ikke ønsker bly i legetøjet eller giftstoffer i vores mælk. Det er progressiv erhvervs politik, at både virksomheder og alle os andre er sikret et højt niveau af forbrugerbeskyttelse ved, at danske produkter er sikre og af høj kvalitet.

Det er en styrkeposition, som vi i regeringen arbejder for at bibeholde. Bibeholde en erhvervsrettet regulering, der er formåls effektiv, letforståelig og er let at efterleve. Sikre gode, stabile og tydelige rammevilkår for danske virksomheder, medarbejdere og forbrugere. Den bedste erhvervs politik og de bedste rammevilkår bliver til i dialog med virksomhederne. At erhvervslivet fortæller os om deres oplevelse af udfordringer for eksempel i mødet med det offentlige, med modsatte krav i reguleringen eller regulering, der ikke tager højde for den seneste teknologiske udvikling. Er det svært at efterleve reglerne? Er de svære at kontrollere? Er der huller, som svindlere kan udnytte? Eller er der simpelthen bare en bedre måde at opnå det samme resultat på?

Det oplevede jeg ved selvsyn, da jeg besøgte en produktionsvirksomhed i Præstø, hvor dialog med virksomhedens bogholder gav indblik i de manuelle og tidskrævende processer i løn- og journaliseringssystemer, der følger af reguleringskrav.

Med udgangspunkt i en brugerinddragende indsats gennemførte regeringen i 2021 en række initiativer, der via øget digitalisering, brugerfokuserede digitale brugerrejser og bedre og mere målrettede vejledningsindsatser skal lette virksomhedernes hverdag og mødet med det offentlige.

Dansk implementering af europæisk regulering er årsag til størstedelen af de erhvervsøkonomiske omkostninger fra det forgangne år. Men det er vigtigt at understrege, at når der laves gode og ambitiøse europæiske regler, står vi stærkere. Det bidrager til, at danske virksomheder får de bedste vækstvilkår på baggrund af fælles europæisk lovgivning – og på baggrund af dansk lovgivning, som sætter høje standarder til gavn for en lige og sund konkurrence i det indre marked. Den fælles europæiske regulering skal implementeres i alle EU-medlemslande, og derfor er alle landes konkurrenceevne i sidste ende ligestillet. Det betyder, at den fælles regulering giver lige vilkår for at konkurrere. Her ved vi, at danske virksomheder hører til blandt de allerbedste til at udnytte mulighederne i de andre europæiske markeder.

Et godt eksempel fra årets redegørelse er bekendtgørelsen om udstedelse af takografkort, som gør det muligt for transportvirksomheder at ansøge om deres takografkort digitalt. Tidligere skulle virksomhederne møde fysisk op på udvalgte politistationer for at ansøge. Der opnås derved en tidsbesparelse på transport- og ventetid samt transportomkostninger i forbindelse med de ca. 18.900 årlige ansøgninger om takografkort. Når der frigives ressourcer til regelefterlevelse i virksomhederne, kan de i stedet bruge kræfterne på at forbedre deres konkurrenceevne. Et andet eksempel kunne være lempelsen af reglerne for positionslofter for råvaderivater, der forbedrer likviditeten på markederne for afledte finansielle instrumenter og sænker de administrative konsekvenser for erhvervslivet. Det vil forventeligt bidrage til styrkelse af virksomhedernes konkurrenceevne.

Arbejdet for den bedst mulige regulering af erhvervslivet er et utroligt vigtigt arbejde. Jeg – og resten af regeringen – er glade for, at vi kan have en fantastisk samarbejdspartner i Erhvervslivets EU- og Regelforum. Som i så mange andre ting her i livet, så er nøglen god kommunikation. Hvis vi holder kanalerne og ørerne åbne på tværs af det offentlige og det private, på tværs af borgere, kunder, virksomheder og organisationer, så kan vi også fortsætte med at have verdens bedste land – både at leve i og at drive virksomhed i.

Det arbejde giver denne redegørelse i hvert fald et godt overblik over. Når vi arbejder med rammevilkår for dansk erhvervsliv, arbejder vi for grundlæggende betingelser for Danmarks fremtid og vores fællesskab. Med læsningen af denne redegørelse er det helt tydeligt, at vi hele tiden tænker nyt og er et skridt foran, for netop at gøre Danmark stærkere. Ikke på trods af regulering, men på grund af fornuftig og smart regulering, der understøtter et dynamisk dansk erhvervsliv med lige og fair konkurrence til gavn for virksomheder, forbrugere og arbejdstagere.

God læselyst.

SAMMENFATNING

Regeringen arbejder for, at danske virksomheder har gode rammer for at skabe bæredygtig vækst og gode arbejdspladser. Det gøres bedst ved at føre en progressiv erhvervspolitik, hvor man tør stille krav til hinanden. Også hvor det medfører omkostninger på kort sigt. På lang sigt kan det nemlig være med til, at dansk erhvervsliv får et forspring i forhold til internationale konkurrenter. Hensyn såsom miljø, klima, forbrugersikkerhed eller ordenlige arbejdsforhold kommer ikke til at fylde mindre, hverken i Danmark eller internationalt.

Givet EU-reguleringens betydning for danske virksomheder arbejder regeringen gennem tidlig interessevaretagelse for, at ny regulering i videst mulige omfang skal passe til danske virksomheder. En tidlig og proaktiv dansk indsats er med til at understøtte, at nye regler også bliver gode regler, som understøtter et større formål, er letforståelige og lette at efterleve. Det hjælper også til, at danske virksomheder tidligt kan identificere erhvervspotentialer i ny regulering, hvilket i sidste ende understøtter danske virksomheders internationale forspring. Gode regler er også vigtige, når f.eks. regeringen i 2021 effektiviserede kontrol- og tilsynsindsatsen med virksomhederne. Er reglerne gode, gør det de ansvarlige virksomheders møde med det offentlige nemmere og mere effektivt.

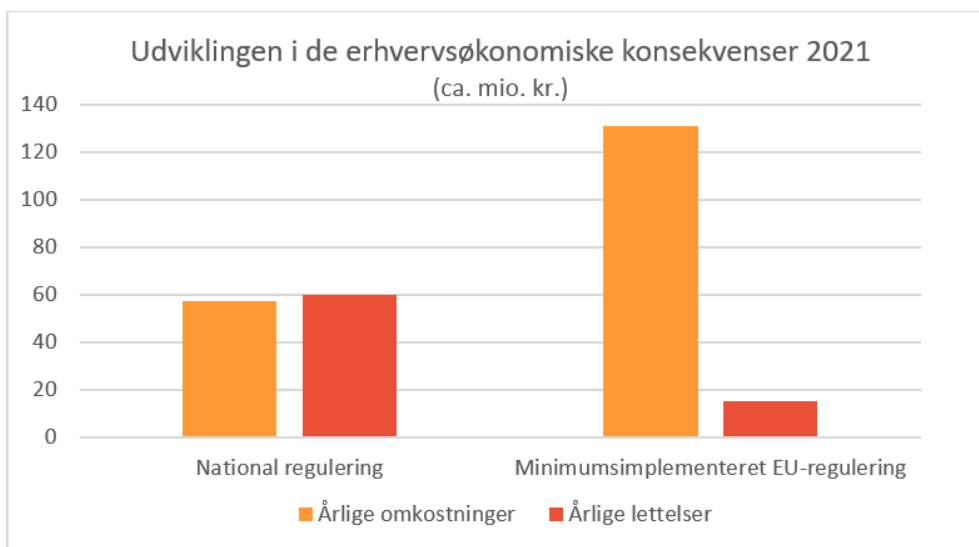
Det er alt sammen med til at sikre gode, stabile og tydelige rammevilkår for danske virksomheder, medarbejdere og for-

brugere. Det er også baggrunden for de lovforslag, der i 2021 medførte hhv. lettelse og omkostninger, og alle blev gennemført af brede flertal i Folketinget. Det giver god mening, at der er bred opbakning til at indføre ny regulering henset til de bagvedliggende hensyn. Formålet med ny erhvervs- og forbrugerregulering er nemlig at varetage vigtige hensyn, som gør, at der stilles konkrete krav til virksomhederne.

Folketinget har bedt om, at regeringen årligt redegør for udviklingen i de erhvervsøkonomiske omkostninger og lettelse for erhvervslivet i Danmark. Redegørelsen er baseret på ministeriernes løbende opgørelser over konsekvenserne for danske virksomheder ved erhvervsrettet regulering og øvrige initiativer med væsentlige direkte erhvervsøkonomiske konsekvenser. Det omfatter de direkte administrative konsekvenser og de direkte øvrige efterlevelseskonsekvenser.

Det fremgår af redegørelsen, at der sammenlagt i 2021 er indført løbende omkostninger for danske virksomheder svarende til netto ca. 113 mio. kr. Størstedelen af de erhvervsøkonomiske konsekvenser i 2021 vedrører minimumsimplementeret EU-regulering. Således følger ca. 131 mio. kr. af de løbende omkostninger, mens ca. 15 mio. kr. af de løbende erhvervsøkonomiske lettelse følger af minimumsimplementeret EU-regulering. Hastende initiativer, såsom COVID-19-håndtering, er, jf. Vejledning om Erhvervsøkonomiske Konsekvensvurderinger, undtaget kravet om konsekvensvurdering, hvorfor konsekvenserne heraf ikke indgår i redegørelsen.

Figur 1 – Udviklingen i de erhvervsøkonomiske konsekvenser 2021 (national- og EU-regulering sammenholdt, ca. mio. kr.)

UDVIKLING I ERHVERVSRETTET REGULERING I 2021

Folketinget har pålagt regeringen årligt at orientere Folketinget om udviklingen i de samlede administrative omkostninger for erhvervslivet.

Ny regulering fører til en række positive konsekvenser for erhvervslivet. Det ses f.eks., når der indføres en skærpet grænseværdi for dieseludstødningspartikler, som skal være med til at sikre et sundere og sikrere arbejdsmiljø samt be-

skytte ansatte, f.eks. på arbejdspladser med tungt maskineri inden for byggeriet eller ved trafiknært arbejde.

Erhvervsreguleringen har også positive effekter på danske virksomheders konkurrenceevne. Eksempelvis har Folketinget netop vedtaget et lovforslag, som indfører tilgængelighedskrav til produkter og tjenester med det formål at sikre, at personer med handicap i videst muligt omfang kan deltage i samfundet på lige fod med andre. Hvis danske virksomheder lærer at være hurtige til at forberede sig på nye krav og udvikle ny teknologi, kan nye krav indeholde et erhvervspoten-

tiale, hvilket på sigt kan give en konkurrencefordel. På lang sigt kan det sikre, at dansk erhvervsliv får et forspring i forhold til internationale konkurrenter.

Det er en hovedprioritet for regeringen, at det skal være let at drive ansvarlig virksomhed i Danmark. I 2021 har regeringen fortsat arbejdet for, at de regler virksomhederne er underlagt, er enkle at forstå og efterleve, og at virksomhedernes møde med det offentlige er nemt og effektivt.

Som det fremgår af tabel 1 har der i 2021 ikke været tale om en stigning i de løbende årlige erhvervsøkonomiske omkostninger for så vidt angår national regulering.

Tabel 2 viser, at gennemførelse af minimumsimplimenteret EU-regulering i dansk ret har indebåret en mindre stigning i de løbende årlige omkostninger.

Tabel 1 – Udviklingen i de erhvervsøkonomiske konsekvenser 2021 (national regulering, ca. mio. kr.)

	Årlige omkostninger	Årlige lettelser
Beskæftigelsesministeriet	15	-
Erhvervsministeriet		25
Indenrigs- og Boligministeriet	-	29
Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet	38	-
Skatteministeriet	4	-
Transportministeriet	-	6
Samlet	57	60

Anm: Der er stor usikkerhed i vurderingen af de erhvervsøkonomiske konsekvenser af Bekendtgørelse om grænseværdier for stoffer og materialer på Beskæftigelsesministeriets område. De anførte tal er gennemsnitsberegninger pba. rapporten Erhvervsøkonomiske konsekvenser af grænseværdier for dieseludstødning og mulige andre måder at reducere arbejdstageres udsættelse for dieseludstødning af 18. maj 2020 udarbejdet af COWI, hvoraf det på s. 20 fremgår følgende: »For de otte typer af arbejdspladser ligger de samlede skønnede efterlevelseseomkostninger i et interval fra lidt under 3 mio. kr. til næsten 60 mio. kr. pr. år. Disse årlige omkostninger er beregnet som summen af løbende efterlevelseseomkostninger på 0,4 -29,1 mio. kr.«

Note: I tabellen skelnes der mellem løbende erhvervsøkonomiske konsekvenser, som dækker over virksomhedernes løbende omkostninger og lettelser. For en nærmere beskrivelse henvises til *Vejledning om Erhvervsøkonomiske Konsekvensvurderinger* som findes på Erhvervsstyrelsens hjemmeside. Omstillingsomkostninger forbundet med den i redegørelsen indeholdte regulering er ikke medtaget. Midlertidige konsekvenser, som følger af initiativer til bekæmpelse af COVID-19, er i lighed med redegørelsen for 2019 og 2020 ikke medtaget i opgørelsen. Indeholdt i opgørelserne er konsekvenserne ved evt. implementering af EU-regulering, der går videre end minimumsimplimenteringen.

Der ligger forskellige beskyttelseshensyn bag de enkelte initiativer. Fra de nationale initiativer kan den nye beskyttelse, der indføres med bekendtgørelsen om elektrisk materiel, der

indebærer omkostninger, men også nogle fordele for virksomheder, fremhæves.

Bedre beskyttelse ved brug af elektriske produkter
Med bekendtgørelsen forpligtes danske importører af elektrisk materiel (fx mobilopladere og elkedler) til – uden anmodning fra Sikkerhedsstyrelsen – at udtage produkter til stikprøvekontrol af, om de pågældende importerede elektriske produkter overholder de sikkerhedskrav, som gælder for elektrisk materiel for at sikre, at materiellet ikke kan forårsage brand eller give elektrisk stød. Hermed øges beskyttelsesniveauet for sundhed og sikkerhed for personer og virksomheder.

Tabel 2 – udviklingen i de erhvervsøkonomiske konsekvenser 2021 (EU-regulering, ca. mio. kr.)

	Årlige omkostninger	Årlige lettelser
Erhvervsministeriet	106	-
Indenrigs- og Boligministeriet	-	15
Justitsministeriet	25	-
Samlet	131	15

Note: I tabellen skelnes der mellem løbende erhvervsøkonomiske konsekvenser, som dækker over virksomhedernes løbende omkostninger og lettelser. For en nærmere beskrivelse henvises til *Vejledning om Erhvervsøkonomiske Konsekvensvurderinger* som findes på Erhvervsstyrelsens hjemmeside. Beskrivelse af de enkelte omkostninger og lettelser fremgår i efterfølgende afsnit. Omstillingsomkostninger forbundet med den i redegørelsen indeholdte regulering er ikke medtaget. Midlertidige konsekvenser, som følger af initiativer til bekæmpelse af COVID-19, er i lighed med redegørelsen for 2019 og 2020 ikke medtaget i opgørelsen.

En stor del af de øgede omkostninger skyldes, at regeringen på en række områder har implementeret regulering, der i fællesskab er vedtaget på EU-niveau med henblik på øget retssikkerhed, beskyttelse af mindre virksomheder og forbrugerbeskyttelse. Her er det særligt relevant at fremhæve implementering af whistleblowerdirektivet på Justitsministeriets område og implementering af UTP-direktivet samt ny implementering af direktivet om salg af elektrisk materiel på Erhvervsministeriets område.

Det fremgår, at omkostninger fra EU-regulering er større, end omkostninger der følger af de nationale krav. Det skyldes at en stor del af de krav, der indføres, er harmoniseret på EU-niveau, hvilket er en positiv udvikling for danske virksomheder. Den spillebane, danske virksomheder har, bliver større når krav og reguleringen bliver mere ensartet på tværs af landegrænser. Nedenfor følger eksempler på regler, som kommer til at gælde for alle EU-medlemsstater.

Whistleblowerordningen

Det er afgørende, at det er trygt at være whistleblower, fordi det er i offentlighedens, men også virksomhedernes interesse, at kritisable forhold på offentlige og private arbejdspladser kommer frem i lyset.

Loven giver whistleblowerne bedre mulighed for at indberette en række områder, fx produktsikkerhed- og overensstemmelse, finansielle tjenesteydelser og forbrugerbeskyttelse.

Beskyttelse af mindre leverandørvirksomheder i fødevareforsyningskæden

UTP-direktivet har til hensigt at bekæmpe urimelig handelspraksis i landbrugs- og fødevareforsyningskæden, der kan sætte mindre leverandørers indtjening og margener under pres. Formålet er således at sikre fair konkurrence mellem aktørerne på rimelige vilkår og derved bidrage til at øge landbrugs- og fødevareforsyningskædens generelle effektivitet.

Nærmere beskrivelse af erhvervsreguleringen i 2021

Dette afsnit beskriver initiativer med væsentlige erhvervsøkonomiske omkostninger og lettelser i perioden 1. januar 2021 til 31. december 2021. Initiativerne omfatter vedtaget lovgivning og udstedte bekendtgørelser i perioden.

Med i opgørelsen af de erhvervsøkonomiske konsekvenser er initiativer med administrative konsekvenser og øvrige efterlevelseskonsekvenser. Det omfatter initiativer med årlige lettelser for erhvervslivet og initiativer med årlige erhvervsøkonomiske omkostninger for erhvervslivet.

I Tabel 3 er de enkelte initiativer og disses konsekvenser opsummeret, mens en nærmere beskrivelse af de enkelte initiativer findes i vedlagte bilag (ikke optrykt her). Der skelnes i den forbindelse mellem, hvorvidt konsekvenserne følger af hhv. national regulering og/eller minimumsimplementering af EU-regulering.

Tabel 3 – Opgørelse over initiativer med væsentlige erhvervsøkonomiske konsekvenser i 2021 (ca. mio. kr.)

	Årlige omkostninger	Årlige lettelser	Politisk flertal	National regulering/EU-regulering
Bekendtgørelse om grænseværdier for stoffer og materialer (Skærpet grænseværdi for dieseludstødningspartikler)*	15	-	-	National regulering
Lov om urimelig handelspraksis i relationer mellem virksomheder i landbrugs- og fødevarerforsyningskæden (Implementering af UTP-direktivet)	3	-	S, V, DF, SF, RV, EL, KF og UFG	EU-regulering
Bekendtgørelse om sikkerhed for elektrisk materiel	103	-	-	EU-regulering
Lov om realkreditlån og realkreditobligationer m.v., lov om finansiel virksomhed og lov om et skibsfinansieringsinstitut (Implementering af covered bonds-direktivet)	-	-	S, V, DF, SF, RV, EL, KF, LA, KD og UFG	EU-regulering
Lov om finansiel virksomhed, lov om kapitalmarkeder, lov om investeringsforeninger m.v. og forskellige andre love (Supplerende af taksonomiforordningen og ny model for SIFI-udpegning)	-	25	S, V, DF, SF, RV, EL, KF, NB, LA, FG og ALT	National regulering
Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om bygningsreglement 2018 (BR18)	-	29	-	National regulering
Bekendtgørelse om afgivelse af statistiske oplysninger om varehandel med EU	-	15	-	EU-regulering
Lov om beskyttelse af whistleblowere (Implementering af Whistleblowerdirektivet)	25	-	S, V, DF, SF, RV, EL, KF, NB og UFG	EU-regulering
Bekendtgørelse om bæredygtighed og besparelse af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål m.v.	38	-	-	National regulering
Lov om ændring af lov om forskellige forbrugsafgifter, momsloven og forskellige andre love og om ophævelse af lov om ændring af lov om forskellige forbrugsafgifter og opkrævningsloven	4		S, SF, RV, EL, KF, FG og ALT	National regulering
Bekendtgørelse om udstedelse af takografkort	-	6	-	National regulering
I alt (national regulering)	57	60		
I alt (EU-regulering)	131	15		

Note: Omkostninger ved skatter og afgifter opgøres ikke i denne redegørelse. Omstillingsomkostninger forbundet med den i redegørelsen indeholdte regulering er ikke medtaget. For nærmere beskrivelse af erhvervsøkonomiske konsekvenser, herunder eksempler på hhv. administrative konsekvenser og øvrige efterlevelseseffekter, se Vejledning om Erhvervsøkonomiske Konsekvensvurderinger, som kan findes på Erhvervsstyrelsens hjemmeside.

Anm: Der er stor usikkerhed i vurderingen af de erhvervsøkonomiske konsekvenser af Bekendtgørelse om grænseværdier for stoffer og materialer på Beskæftigelsesministeriets område. De anførte tal er gennemsnitsberegninger pba. rapporten Erhvervsøkonomiske konsekvenser af grænseværdier for dieseludstødning og mulige andre måder at reducere arbejdstageres udsættelse for dieseludstødning af 18. maj 2020 udarbejdet af COWI, hvoraf det på s. 20 fremgår følgende: »For de otte typer af arbejdspladser ligger de samlede skønnede efterlevelseseffekter i et interval fra lidt under 3 mio. kr. til næsten 60 mio. kr. pr. år. Disse årlige omkostninger er beregnet som summen af løbene efterlevelseseffekter på 0,4 -29,1 mio. kr.«.

ERHVERVSØKONOMISKE LETTELSESR FRA FORBEDRET KONTROL OG TILSYN, ERHVERVSSERVICE OG ØVRIGE INITIATIVER

Regeringen har de seneste år haft fokus på at effektivisere kontrol- og tilsynsindsatsen med virksomhederne, så virksomhedernes møde med det offentlige bliver så nemt og effektivt som muligt for især de ansvarlige virksomheder, mens den mest omfattende kontrol målrettes de sager, hvor risikoen for svindel er størst. De regler, som virksomhederne er underlagt, skal være enkle at forstå og nemme at efterleve. Nedenfor redegøres der for en række initiativer, der ikke desto mindre har bidraget til at lette virksomhedernes hverdag. Initiativerne knytter sig til myndighedernes kontrol- og tilsynsindsatser, regeringens erhvervs- og vejledningsservice samt en række øvrige initiativer der bl.a. bidrager til klarere regler, færre arbejdsulykker og styrket innovationskraft.

Forbedret udmøntning, kontrol og tilsyn

Teknologiske fremskridt inden for bl.a. machine learning betyder, at myndighederne i endnu højere grad kan samarbejde om at målrette deres kontrol- og tilsynsindsatser til de virksomheder eller brancher, hvor problemer med efterlevelse af reguleringen og behovet for vejledning er størst, eller hvor der forventes overtrædelser af reguleringen. Forbedrede, mere proportionale, mere målrettede og sammentænkte kontrol- og tilsynsindsatser bidrager ikke alene til, at vi som samfund kan høste frugterne af en højere regelefterlevelse. De bidrager også til, at de ansvarlige virksomheder, der hver dag gør deres yderste for at efterleve reguleringen, kan få hjælp, hvis de har behov, og ellers bliver forstyrret mindst muligt i deres daglige virke af myndighederne.

I 2021 har regeringen på denne baggrund haft fokus på at forbedre myndighedernes kontrol- og tilsynsindsatser. Det ses bl.a. på Erhvervsministeriets område, hvor en forbedret svigmodel i mange tilfælde gør det muligt at stoppe kriminelle handlinger i fordøren, før de kommer i gang. Tilsvarende bidrager en forbedret risikomodul på Beskæftigelsesministeriets område til at udvælge de virksomheder, hvor der forventes at være arbejdsmiljøproblemer.

Erhvervsstyrelsens svigmodel

Erhvervsstyrelsen har, som en del af styrelsens selskabskontrol, siden udgangen af 2020 implementeret en machine learning-model, der med en høj sandsynlighed identificerer selskaber, der vil begå svig, herunder momssvig. Svigmodellen består af en lang række indikatorer, som med forskellig vægtning udsøger de sager, hvor et selskab forsøges registreret eller ændret med svindel for øje.

I 2021 fik Erhvervsstyrelsen hjemmel til at føre kontrol med identiteten på både anmeldere, der registrerer sig i styrelsens it-systemer, og på selskabsdeltagere, fx ledelse, ejere og stiftere, samt kontrol af hvorvidt ledelsen i et selskab ud-

øver faktisk ledelse. Disse to værktøjer udgør tilsammen et stærkt værn mod økonomisk kriminalitet. Svigmodellen er værdifuld, fordi kontrollen kan finde sted allerede inden registreringerne gennemføres. Når denne kontrol kombineres med særligt fokus på stråmænd, der ofte anvendes til at sløre de kriminelle bagmænd, bliver det sværere for de ansvarlige for den økonomiske svindel at skjule sig bag en stråmand.

Indikatorerne i svigmodellen udgøres af en række datapunkter, som stammer fra bl.a. Erhvervsstyrelsens registre, oplysninger fra Skatteforvaltningen og virksomheders årsrapporter, hvor svigmodellen blandt andet undersøger selskabets hjemstedsadresse, selskabsdeltagere, nøgletal og sandsynligheden for konkurs. Svigmodellen undersøger alle anmeldelser, som bliver foretaget i Erhvervsstyrelsens selskabsregister. Sagerne, der udsøges via svigmodellen, undergår en manuel kontrol. Anmeldte registreringer, som ikke lever op til selskabslovgivningens krav, vil på baggrund af kontrollen blive afvist. Erhvervsstyrelsen bliver med svigmodellen opmærksom på tidligere ukendte svigvirksomheder, så styrelsen kan føre kontrol med selskabet.

På baggrund af svigmodellen har Erhvervsstyrelsen i 2021 udtaget knap 3.000 selskabsregistreringer til manuel kontrol, inden oplysningerne blev registreret og offentliggjort. Erhvervsstyrelsen benytter særligt svigmodellen til at foretage stråmandskontroller. På baggrund af svigmodellen og Erhvervsstyrelsens nye kontrolhjemler, som trådte i kraft 1. januar 2021, har Erhvervsstyrelsen 1. december 2021 afsluttet knap 500 stråmandskontroller. Over 80 pct. af Erhvervsstyrelsens stråmandskontroller er opstartet på baggrund af svigmodellen. Ud af de afsluttede sager har knap 400 kontroller medført afvisning af registrering, og i ca. 200 sager har styrelsen desuden politianmeldt anmelder for afgivelse af urigtige oplysninger til offentlig myndighed.

Konkrete eksempler på brug af machine learning i erhvervsstyrelsen

Svigmodellen er i 2021 taget i brug i den nye indsats mod stråmænd i ledelsen af selskaber. Siden den nye stråmandslovgivning trådte i kraft den 1. januar 2021, er svigmodellen bl.a. anvendt til at udtage selskaber til stråmandskontrol og har dannet grundlag for ca. 90 pct. af de stråmandskontroller, styrelsen har gennemført på nye registreringer.

I 2021 har Erhvervsstyrelsen tillige udviklet en model, som kan identificere regnskaber, der potentielt kan være fiktive og anvendes til finansiel svindel. I forbindelse med udviklingen af modellen har styrelsen gennemgået op mod 6000 regnskaber for at finde de mønstre, modellen skal kunne genkende. Modellen er sat i drift i oktober 2021, og effekten af modellen vil derfor først vise sig i løbet af 2022.

Arbejdstilsynets risikomodel

Som opfølgning på den politiske aftale om en ny og forbedret arbejdsmiljøindsats og ordnede forhold på arbejdsmarkedet, har Arbejdstilsynet bl.a. udviklet og implementeret en ny machine learning-baseret risikomodel, som bidrager til, at der udtages færre virksomheder uden arbejdsmiljøproblemer til tilsyn end med den tidligere model.

Arbejdstilsynet vil også fortsat udtage virksomheder til tilsyn via stikprøver, følge op på alle relevante klager og gennemføre tilsyn på baggrund af særlige anledninger, fx arbejdssulykker.

Risikomodelen suppleres af en række andre initiativer, der kvalificerer Arbejdstilsynets tilsyns- og kommunikationsindsatser og giver endnu bedre muligheder for at understøtte de virksomheder, der gerne vil det gode arbejdsmiljø. Fx kan Arbejdstilsynet tilbyde supplerende dialog og vejledning efter tilsyn, hvor der er givet påbud for overtrædelse af arbejdsmiljøloven, gøre brug af kompetencepåbud og tilbyde aftaleforløb, der giver virksomhederne mulighed for at løse et vanskeligt arbejdsmiljøproblem og undgå påbud. Herudover har Arbejdstilsynet udviklet en mere proaktiv, målrettet og differentieret kommunikationsindsats.

Bedre erhvervsservice gennem digitalisering og forbedrede vejledningsindsatser

Sammenhængende digitale brugerrejser (Virk assistenten)

Regeringen lancerede i 2020 Virk Assistenten. Assistenten består i dag af en række sammenhængende digitale brugerrejser, der ved hjælp af spørgetræer og datatræk giver førstestartere og små virksomheder personaliserede overblik og hjælp til at gennemføre registreringer og handlinger på tværs af offentlige myndigheder. Virk Assistenten giver sammenhæng og overblik over, hvad de skal gøre, hvornår og hos hvilke myndigheder. I 2021 kunne virksomhederne benytte sig af 10 sammenhængende brugerrejser – herunder »Start virksomhed«, »Ansæt første medarbejder« og »Køb/salg af varer i EU«.

I 2021 har Erhvervsstyrelsen foretaget en undersøgelse af effekten, danske virksomheder oplever ved at bruge Virk Assistenten. Undersøgelsen viser, at brugerrejsen »Start virksomhed – trin for trin« sparer virksomheder for 19-33 pct. af den tid, de ellers skulle have brugt på at starte deres virksomhed uden Virk Assistenten. Samtidig viser undersøgelsen, at regelefterlevelsen højnes, da virksomheder overser færre pligter og begår færre fejl i processen. Også brugeroplevelsen højnes ift. den overordnede proces, og de enkelte registreringsløsninger, som bindes sammen med Virk Assistenten, opleves også som bedre, selvom de ikke er ændret. Den højnede regelefterlevelse og brugeroplevelse resulterer i et mindre behov for myndighedssupport undervejs og efterfølgende, fx færre opkald til kundeservice. Myndighedernes ressourcer kan således anvendes til at hjælpe endnu flere virksomheder, der har behov.

Digitale beviser for søfarende

Pr. 1. november 2021 er beviser for søfarende blevet digitale. Digitaliseringen medfører administrative lettelser for erhvervet, fordi beviserne nu kan tilgås via en app fremfor som tidligere ved at fremfinde fysiske dokumenter. Gennem appen kan den søfarende registrere, se og dele alle sine data via appen, og kaptajnen og rederiet har altid adgang til besætnings beviser. Herved kan man nemt og hurtigt sikre sig, at besætningen har de korrekte beviser og data om beviser kan

gøres tilgængelige for myndigheder forud for havneanløb. Dermed kan havnestatskontroller og andre procedurer ved havneanløb potentielt væsentligt effektiviseres. Samtidig sikres en mere GDPR-venlig forretningsdrift ift. håndtering af certifikater.

Forbedrede vejledningsindsatser

På en række områder har regeringen gennemført forbedrede vejledningsindsatser. De forbedrede vejledningsindsatser har alle til formål at gøre det lettere, for de virksomheder der vil efterleve gældende krav i erhvervsreguleringen. Det fører til færre tilfælde af efterlevelse i strid med reguleringen, men også færre omkostninger hos de virksomheder, der i deres iver efter at efterleve reguleringen uforvarende kommer til at gøre mere, end der er nødvendigt.

Det ses bl.a. på Erhvervsministeriets område, hvor bl.a. vejledningen »Hvornår skal en udsteder offentliggøre oplysninger i finansielle rapporter som intern viden?« er blevet opdateret. Vejledningen indeholder nu vejledning til behandling af intern viden i markedsmissbrugsforordningen, dvs. udsteders første udmeldinger om forventningerne til kommende regnskabsår og langsigtede forventninger samt ændringer til disse.

På Sundhedsministeriets område fører en ændret »Vejledning om variationer af markedsføringstilladelser til lægemidler« til, at der nu er øget klarhed over hvordan danske medicinalvirksomheder kan afsende QP-godkendte medicinalprodukter til grossist – også hvis produktinformationen er blevet ændret efter godkendelsestidspunktet. Med ændringen sikres en ensartet praksis med hovedparten af de øvrige EU-medlemslande og hermed færre udgifter til destruktion, monitorering og udskiftning af lægemiddelprodukter, samt forebyggelse af leveringsproblemer i sektoren.

Nye initiativer for bedre erhvervsrettet regulering

Færre omkostninger og øget brug af overskudsvarme

Med ændringen af lov om varmeforsyning, lov om afgift af naturgas og bygas m.v., lov om afgift af stenkul, brunkul og koks m.v. og lov om energiafgift af mineralolieprodukter m.v. på Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets område er det blevet muligt at fritage virksomheder, der leverer overskudsvarme for overskudsvarmeafgiften ved at deltage i en energieffektiviseringsordning for overskudsvarme. Samtidig fritages virksomhederne for administrative omkostninger til priseftervisning og anmeldelse. De administrative lettelser og ordningen gør det mere attraktivt at levere overskudsvarme, samtidig med at den sikrer energieffektiviseringer i anlæg relateret til overskudsvarmen.

Klarere regler for fondsmæglerselskaber

Med den nye lov om fondsmæglerselskaber og investeringservice og -aktiviteter, sker der efter anbefaling fra arbejdsgruppen med eftersynet af den finansielle regulering, en udskilning af reglerne for fondsmæglerselskaber og de særlige regler, der gælder ydelse og udførelse af investeringservice og -aktiviteter. Dermed skabes øget klarhed og overblik over reguleringen, uden at der ændres på de regler og det beskyttelsesniveau, reglerne i dag sikrer for kunder, der efterspørger investeringservice og -aktiviteter. Således kan kunder og virksomheder lettere få et overblik over den regulering, der er specifik for fondsmæglerselskaber og ydelsen og udførelsen af investeringservice og -aktiviteter. Dette er med til at reducere de administrative omkostninger for erhvervet.

Forebyggelse af nedslidning og arbejdsulykker i små private virksomheder

På baggrund af den politiske aftale om ret til seniorpension for nedslidte er der i 2021 ved bekendtgørelse etableret en tilskudsordning (Arbejdsmiljøpuljen), som har til formål at forebygge, at ansatte på små private virksomheder nedslides fysisk eller psykisk eller kommer ud for arbejdsulykker. Puljen er på 105 mio. kr. årligt og udmøntes fra 2021 til 2023. Virksomhederne kan søge om støtte fra Arbejdsmiljøpuljen til autoriseret arbejdsmiljørådgivning, hvor virksomheden kan få hjælp til at kortlægge problemer i arbejdsmiljøet og rådgivning om forebyggende tiltag i forhold til fysiske og psykiske arbejdsmiljøproblemer. Virksomhederne kan også søge om støtte til sundhedsfremme i form af fysisk træning på arbejdet samt leje og afprøvning af tekniske hjælpemidler i driften, som kan forbedre det ergonomiske arbejdsmiljø, fx ved at lette tunge løft, eller reducere risici for arbejdsulykker. Ansøgningsprocessen er tilrettelagt mhp. at den skal være så nem og ubureaukratisk som muligt. Virksomhederne kan få tilskud til konsulentbistand til udfyldelse af ansøgningskema og afrapportering af projekter. På Arbejdstilsynets hjemmeside kan ansøgerne tilgå vejledningmateriale, ansøgningskemaer og eksempler på støtteværdige indsatser og aktiviteter. Desuden kan medarbejderne i puljesekretariatet bistå med svar på spørgsmål fra virksomheder og rådgivere.

National mærkningsordning for skånsomt fanget fisk

På Fødevarerministeriets område er der indført en mærkningsordning for skånsomt fanget fiskeprodukter. Mærkningsordningen »NaturSkånsom« har til formål at fremme salget af fiskevarer, som er fanget med fiskeredskaber, som er skånsomme mod havbunden og havnaturen. Ordningen omfatter mindre fartøjer, der fisker med skånsomme redskaber, og fisker arter og bestande, der forvaltes i overensstemmelse med rådgivning om maksimalt bæredygtigt udbytte (MSY). Det vil sige arter, der i de udvalgte områder omfatter bestande, der er så sunde og er af en størrelse, at fiskeriet ikke påvirker dem i en negativ retning. Endvidere sætter ordningen krav om, at fartøjsførere, som fisker på ordningen, skal have bestået et AMU-kursus med henblik på at kunne behandle fisken, så den har høj kvalitet og friskhed. Der skal ansøges om og opnås licens hos Fiskeristyrelsen for at kunne fiske og mærke fisk under ordningen. Trods de administrative omkostninger for erhvervet, er det forventningen at markedet vil være med til at øge indtjeningen på skånsomt fanget fiskeprodukter, og dermed at fremme fiskeri med skånsomme redskaber.

Adgang til erhvervsmæssigt fiskeri efter fladfisk i tysk farvand

Efter en årrække er det nu blevet muligt for danske fiskere at søge om igen at fange andre fladfisk end rødspætter i tysk farvand i Østersøen. Grundet uenighed mellem Danmark og Tyskland om hvilke regler, der har været gældende i tysk farvand, har den tyske kontrol ikke givet danske fiskere lov til at fiske efter andet end rødspætter. Det har været frustrerende for nogle fiskere, som kunne have haft bedre fiskerimuligheder med adgang til dette område.

ERHVERVSLIVETS EU- OG REGELFORUM

En dansk virksomhedsejer skal dagligt efterleve en lang række regler og krav. Langt de fleste regler giver mening og kan

endda være en konkurrencefordel. Der findes dog regler, som enten kan være dårligt formuleret, så reglen er svær at efterleve, eller reglen er klar og tydelig, men vejledningen er ukonkret og efterlader tvivl hos virksomheden. Det kan også være, at reglerne på et bestemt område, grundet fx den teknologiske udvikling, er forældede. Når regler er svære at forstå eller utidssvarende, kan de opleves som byrdefulde for virksomhederne.

Det skal være let og enkelt at drive en konkurrencedygtig, sund og ansvarlig virksomhed i Danmark. Derfor nedsatte regeringen i 2019 Erhvervslivets EU- og Regelforum. Forrummet udarbejder anbefalinger til regeringen om forenklinger i dansk og europæisk regulering og udmøntning og implementering heraf. Forummet rådgiver også regeringen om, hvordan lovgivning bedre kan tage hensyn til virksomheders muligheder for at anvende nye teknologier og forretningsmodeller, samt virksomheders navigation i offentlige digitale selvbetjeningsløsninger.

Fokus på iværksætteri og på kontrol og tilsyn

Erhvervsministeren bad Erhvervslivets EU- og Regelforum om at se nærmere på, hvordan regeringen kan fjerne barrierer for iværksætteri. I 2021 har forummet sendt 16 anbefalinger til regeringen under temaet iværksætteri med et særligt fokus på, hvordan små virksomheder og iværksættere kan få en større andel af kontrakterne vedr. offentlige indkøb.

I 2021 har forummet også nedsat en arbejdsgruppe om kontrol og tilsyn. Det er et vigtigt tema, fordi en målrettet kontrol og tilsynsindsats samt meningsfulde regler, er centralt for at lovlige virksomheder kan drive forretning på lige konkurrencevilkår. Erhvervslivets EU- og Regelforum har indtil videre sendt anbefalinger til regeringen, der skal bidrage til at styrke virksomheders konkurrenceevne og retssikkerhed. Forummet anbefaler bl.a., at det skal undersøges, hvorledes markedsovervågningen af produkter er, eller sikres styrket. Forummet har også anbefalet, at der skal igangsættes tværgående projekter, som skal øge videndeling om intelligent udvælgelse af virksomheder til tilsyn. Erhvervslivets EU- og Regelforum forventer at sende flere anbefalinger om kontrol og tilsyn i 2022. Anbefalingerne behandles for nuværende af regeringen.

Fokus på tidlig interessevaretagelse

En stor del af dansk regulering udspringer af EU-lovgivning. Erhvervslivets EU- og Regelforum har en særlig opgave i forhold til at rådgive regeringen om erhvervsrettet EU-regulering, hvor der vurderes behov for en tidlig og proaktiv indsats. Derfor har forummet også en permanent arbejdsgruppe, som udarbejder anbefalinger til tidlig interessevaretagelse. Det indebærer, at arbejdsgruppen kommer med anbefalinger til, hvilke prioriteter regeringen skal arbejde for, bliver afspejlet i Kommissionens forslag til nye EU-initiativer. I 2021 har Erhvervslivets EU- og Regelforum bl.a. anbefalet regeringen at arbejde for, at Danmark blev hjemsted for udvikling og brug af sundhedsteknologiske løsninger. Anbefalingen kom på baggrund af, at EU Kommissionen i slutningen af 2021 lancerede et initiativ, der skal harmonisere betingelserne for behandling af sundhedsdata på tværs af EU-landene. Regeringen har tiltrådt anbefalingen.

Eksempel: Behov for større gennemsigtighed om datatilsynets praksis

I Erhvervslivets EU- og Regelforums arbejde med GDPR-temaet, konstaterede forummet, at der mangler gennemsigtig-

hed omkring databeskyttelsesreglerne, herunder hvordan disse bør efterleves. Som følge heraf, er mange virksomheder usikre på, om de efterlever reglerne korrekt, med afholdelse af væsentlige omkostninger til advokater, rådgivere og in-house eksperter til følge.

Forummet anbefalede på den baggrund Datatilsynet at offentliggøre langt flere af deres afgørelser – også afgørelser der ikke nødvendigvis har principiel karakter og/eller viderrækkende betydning. Datatilsynet var enig i problemstillingen og har siden efteråret 2020 offentliggjort et væsentlig større antal afgørelser

Fakta om erhvervslivets EU- og Regelforum

Erhvervslivets EU- og Regelforum er et uafhængigt organ, som rådgiver regeringen om hvilke regler, der gør det unødvendigt kompliceret at være virksomhed. Forummet kommer med konkrete anbefalinger til forbedringer af regler, vejledninger, erhvervsrettede digitale brugerrejser, barrierer for nye forretningsmodeller. Erhvervslivets EU- og Regelforum kommer også med anbefalinger til tidlig interessevaretagelse og kan også stille anbefalinger om, at regeringen skal foretage et nabotjek af implementering af eller fortolkning af EU-reguleringen i andre EU-lande. Forummet kommer også med anbefalinger til ministeriernes forestående implementering, baseret på implementeringsplaner de enkelte ministerier har udarbejdet.

Regeringen har forpligtet sig til enten at følge forummets anbefalinger, eller offentligt forklare, hvorfor den ikke følger dem.

Medlemmer

Erhvervslivets EU- og Regelforum består af både erhvervsorganisationer, arbejdstagerorganisationer, Forbrugerrådet TÆNK, sagkyndige og virksomhedsrepræsentanter. Virksomheder og privatpersoner, der ikke er medlemmer af forummet, har også mulighed for at indsende anbefalinger.

Temaarbejde

En stor del af forummets arbejde varetages i nedsatte arbejdsgrupper, som arbejder med et specifikt tema. Indtil videre har forummet særligt sat fokus på seks temaer. De seks temaer er: GDPR, data, tidlig interessevaretagelse, iværksætteri, kontrol og tilsyn samt digitalisering af lovgivning.

Regelforums deltagelse i internationalt arbejde

Regelforum er medlem af Reg Watch Europe, som er et europæisk netværk af uafhængige rådgivende organer, hvorigennem der samarbejdes med EU Kommissionens Regulatory Scrutiny Board.

BEDRE REGULERING PÅ EU-NIVEAU

Indsatsen for at forenkle regler og reducere erhvervsøkonomiske omkostninger på EU-niveau er fortsat en prioritet for regeringen. Dette kommer til udtryk både igennem regeringens arbejde i Rådet og i det generelle forberedende arbejde med Kommissionen, forud for fremsættelsen af forslag til ny EU-regulering. Den danske regering har i en årrække haft et særligt fokus på at sikre, at lovgivningen fra EU er digitalise-

ringsklar, innovationsvenlig, støtter den grønne omstilling, er ledsaget af grundige og retvisende konsekvensanalyser og bliver implementeret og håndhævet på en ensartet måde.

Arbejdet i Rådet

Alle disse emner er behandlet i Rådet i 2021. Særligt digitaliseringsklar lovgivning samt de muligheder der ligger i brugen af digitale værktøjer og data var i fokus i rådskonklusionerne under det Portugisiske formandskab, som blev vedtaget den 27. maj 2021. Her bidrog Danmark med erfaringer om brugen af kunstig intelligens til at understøtte kontrolindsatsen og lagde særligt vægt på, at EU-regulering skal være evidensbaseret og fremtidssikker, hvilket brugen af data og databaserede teknologier er ideelle til at understøtte. Innovationsvenlig lovgivning var hovedelementet i rådskonklusionerne fra den 16. november 2020 om sandkasser og forsøgshjemler. Et sæt konklusioner som i 2021 har ført til en omfattende kortlægning af brugen af både sandkasser og forsøgshjemler i EU-lovgivningen og i medlemslandenes nationale lovgivning, som vil danne grundlag for en fortløbende erfaringsudveksling på området. Fra dansk side indgår erfaringerne fra sandkasserne om grøn energi, FinTech, selvkørende motorkøretøjer, droner, autonome skibe og Erhvervsstyrelsen afklarings- og testforløb.

Kommissionens meddelelse om bedre regulering

Den 29. april 2021 offentliggjorde Kommissionen sin meddelelse om bedre regulering »Sammen om bedre lovgivning«. Meddelelsen bygger videre på de eksisterende værktøjer og principper inden for bedre regulering. Den er ambitiøs og leverer på en række af de danske prioriteter. Som det største nybrud kan fremhæves, at Kommissionen som en overbygning på det eksisterende REFIT-arbejde vil indføre en »en-ind, en-ud«-tilgang. Kommissionen lægger med tilgangen op til, at nye administrative omkostninger i udgangspunktet vil blive modsvaret af lettelser inden for det samme politikområde. Regeringen støtter denne tilgang, og ser især et potentiale i at opnå lettelser igennem digitalisering. Regeringen arbejder dog for, at modellen for implementering af tilgangen giver rum for at opnå politiske prioriteter uden at skulle afhjælpe berettigede omkostninger inden for samme område. Dette arbejde ser ud til at have båret frugt, idet Kommissionen har foreslået en model, hvor der netop er mulighed for ikke at skulle kompensere omkostninger, der indføres for at indfri politiske prioriteter. Kommissionen vil dermed ikke anvende tilgangen mekanisk, men foretage konkrete vurderinger af mulighederne for at afhjælpe omkostninger ved de enkelte forslag. Kommissionen er allerede i andet halvår af 2021 begyndt at anvende tilgangen på pilotbasis, og den vil finde fuld anvendelse fra 2022. Regeringen ser frem til at arbejde med Kommissionen om en god implementering, herunder fortsætte med at opfordre Kommissionen til at finde lettelser bl.a. igennem digitalisering. Udover »en-ind, en-ud«-tilgangen indførte Kommissionen med meddelelsen to nye principper, som alle høringer, konsekvensanalyser, og evalueringer skal forholde sig til: Princippet om »digital betjening som udgangspunkt« (digital-by-default) og »gør ingen væsentlig skade«. Begge principper er godt i tråd med de danske prioriteter om, at lovgivningen skal understøtte den grønne og digitale omstilling og »digital betjening som udgangspunkt« er inspireret af de danske principper om digitaliseringsklar lovgivning.

Tidlig interessevaretagelse

Regeringen udøver løbende tidlig interessevaretagelse og har i forhandlingerne i Rådet arbejdet for, at der ikke indføres unødige omkostninger. Konkret har regeringen i 2021, på baggrund af en anbefaling fra Erhvervslivets EU-og Regelforum fra 7. august 2020 om bæredygtighedsrapportering foretaget tidlig interessevaretagelse over for Kommissionen for så vidt angår revisionen af direktivet om ikke-finansielle rapportering. I april 2021 fremsatte Kommissionen et nyt forslag til et opdateret direktiv, som i stor grad afspejler de danske prioriteter på området, idet der lægges op til en mere omfattende bæredygtighedsrapportering, som er mere standardiseret og digital. Det er regeringens overbevisning, at bedre, mere gennemsigtig og sammenlignelig bæredygtighedsrapportering vil give forbrugere og investorer et oplyst grundlag at træffe beslutninger ud fra, og dermed på sigt medføre en konkurrencefordel for de bæredygtige og ansvarlige danske virksomheder. Regeringen mener, at forslaget er nødvendigt for at sikre en markedsdrevet omstilling til en bæredygtig økonomi. Regeringen fortsætter nu arbejdet med at få det ambitiøse forslag igennem forhandlingerne i Rådet.

Fit for Future-plattformen

I 2020 relancerede Kommissionen REFIT-Plattformen under navnet »Fit-for-Future«-Plattformen. Den danske regering er repræsenteret i Plattformen, som for alvor påbegyndte arbejdet i 2021. Her blev der udarbejdet 13 udtalelser fra Plattformen til Kommissionen med henblik på at gøre eksisterende lovgivning mere digitaliseringsklar og mindre byrdefuld. Med udgangspunkt i en tidlig interessevaretagelses-anbefaling fra Regelforum fra 25. marts 2021 om evalueringen af Kommissionens brug af Ny Metode har Danmark været ordfører på Plattformens udtalelse på netop dette område. Ny Metode er det system, der ligger til grund for brugen af harmoniserede standarder i EU og omfatter et samarbejde mellem det offentlige og det private om udarbejdelse og anvendelse af harmoniserede standarder på det indre marked. Plattformen vedtog i oktober 2021 udtalelsen som er i tråd med de danske prioriteter, idet den opfordrer Kommissionen til at anvende Ny Metode som udgangspunkt, og opdatere den til at tage højde for digitale og grønne forretningsmodeller. Hvis Kommissionen følger anbefalingen, vil det betyde, at ansvarsfordelingen i værdikæden bliver tydeligere, herunder fx i situationer hvor produkter opdateres eller repareres.

En historisk oversigt over eu's bestræbelser på at reducere de administrative omkostninger

Kommissionen har siden 2002 arbejdet på at mindske de administrative omkostninger. Tilgangen til reduktion af omkostningerne har udviklet sig i årenes løb, og navnlig i perioden 2007-2012 blev der høstet erfaringer i forbindelse med handlingsprogrammet til nedbringelse af den administrative byrde.

Dengang blev det konkluderet, at en tilgang, hvis fokus udelukkende var på nedbringelse af omkostningerne, havde væsentlige ulemper. Kommissionen lancerede derfor i 2012 REFIT-programmet, der fokuserer på at afbalancere omkostningerne med (kvantificerede eller andre) fordele, når lovgivningen ændres. Det sikrer, at de oprindelige årsager til lovgivningen, dvs. fordelene, er en del af ligningen. »En ind, en ud«-tilgangen vil supplere REFIT-programmet, idet der vil blive sat særlig fokus på kumulative omkostninger for enkeltpersoner og virksomheder inden for et givet politikområde og ved at dække nye initiativer.

2002	Ordningen for bedre regulering var første skridt på vej mod at forenkle og forbedre EU-lovgivningen. Der blev indført obligatoriske konsekvensanalyser og høringer af interessenter for alle nye initiativer, som Kommissionen fremsætter.
2005	Et løbende forenklingsprogram blev iværksat. Det dækkede 164 foranstaltninger i perioden 2005-2009 og blev en del af Kommissionens årlige arbejdsprogram.
2007	Kommissionen lancerede handlingsprogrammet til nedbringelse af den administrative byrde. En gruppe på højt niveau blev nedsat for at rådgive om gennemførelsen.
2012	Ved handlingsprogrammets afslutning havde Kommissionen nået målet om at fjerne 25 % af den administrative byrde, som EU-lovgivningen pålægger virksomheder (anslåede årlige besparelser: 30,8 mia. EUR). Der blev foretaget en høring blandt SMV'er vedrørende de 10 mest byrdefulde EU-retsakter. REFIT-programmet blev iværksat.
2015	Kommissionen offentliggjorde en undersøgelse (<i>ABRplus</i>) for at undersøge, hvordan de 12 foranstaltninger fra handlingsprogrammet var blevet anvendt, og i hvilken udstrækning de lovede fordele var opnået. Kommissionen oprettede en gruppe på højt niveau, som skulle rådgive om forenkling af lovgivningen (REFIT-plattformen).
2017	Kommissionen styrkede REFIT ved at integrere forenkling og reduktion af omkostninger i alle evalueringer og revisioner af eksisterende lovgivning.
2018	Kommissionen offentliggjorde den første årlige undersøgelse af byrden.
2020	Kommissionen etablerede Fit for Future-plattformen for at støtte arbejdet med forenkling og reduktion af omkostningerne.
2021	Kommissionen supplerede REFIT-programmet med »en ind, en ud«-tilgang for at holde de tilbagevendende omkostninger under kontrol.

Kilde: Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, det europæiske økonomiske udvalg og regionsudvalget – Bedre regulering: sammen om bedre lovgivning (COM(2021)219).

NYE INITIATIVER FOR FÆRRE UNØDVENDIGE OMKOSTNINGER OG BEDRE ERHVERVSRETTE REGULERING

Det vil i indeværende år fortsat være en hovedprioritet for regeringen at sikre, at det skal være let at drive ansvarlig virksomhed i Danmark. Regeringen har derfor flere igangværende initiativer som skal fortsætte og styrke indsatsen for, at de regler, virksomhederne er underlagt, er enkle at forstå og efterleve, ligesom virksomhedernes møde med det offentlige er nemt og effektivt. Det ses bl.a. af nedenstående initiativer, som følger op på Digitaliseringspartnerskabets anbefalinger samt initiativer for en generel forbedret regulering, udmøntning og erhvervsservice. Regeringen vil således også i år prioritere initiativer, der sikrer dansk erhvervsliv gode rammebetingelser og forbrugerne trygge vilkår, med fokus på skabe bæredygtig vækst – såvel miljømæssigt som økonomisk og teknologisk.

Opfølgning på regeringens digitaliseringspartnerskab

Regeringen nedsatte den 16. marts 2021 Digitaliseringspartnerskabet. Partnerskabet fik til opgave at udarbejde anbefalinger til regeringen om, hvordan Danmark udnytter og omsætter mulighederne ved den digitale omstilling, samtidig med at vi bevarer det bedste fra vores velfærdssamfund. Den 1. oktober 2021 kom Digitaliseringspartnerskabet med sine anbefalinger. En del har til formål at indfri partnerskabets vision om, at danske virksomheder – både store og små – skal være førende i verden til at udnytte digitale muligheder, herunder sikre at teknologi og data anvendes til at udvikle produkter og services, som både er konkurrencedygtige, automatiserede og grønne. Samtidig skal digitale løsninger skabe en direkte kontakt mellem virksomheder og kunder, som giver bedre mulighed for eksport og service i udlandet. Det vil skabe øget vækst, eksport og produktivitet til gavn for hele Danmark, samtidig med, at vi skaber moderne arbejdspladser og tiltrækker de bedste entreprenører.

Regeringen deler partnerskabets vision og har derfor den 5. maj 2022 præsenteret et oplæg til en digitaliseringsstrategi med initiativer, der skal sætte retningen for de kommende års investeringer i digitaliseringen i Danmark. Med digitaliseringsstrategien imødekommer regeringen helt eller delvist 35 ud af 46 af partnerskabets anbefalinger. Med Aftale om finansloven for 2022 og Aftale om ny reformpakke *Hurtigere i job, et stærkere arbejdsmarked, investeringer i fremtiden og innovative virksomheder* af januar 2022 – er regeringen allerede i gang med at udmønte initiativer, der skal bidrage til at indfri en del af partnerskabets anbefalinger.

Som opfølgning på Digitaliseringspartnerskabets anbefaling 4 »MinVirksomhed«, om *at det skal være nemt at være virksomhed i Danmark*, letter regeringen SMV'ers administration med datadrevne løsninger og giver et mærkbart løft i SMV'ers digitalisering og automatisering. Det sker gennem et mere automatiseret Klimakompas, digitale hjælpeværktøjer og en styrket vejledningsindsats om ESG-data, som gør det lettere for virksomhederne at leve op til øgede krav om dokumentation og rapportering af deres miljø- og klimaaftryk. Derudover arbejder regeringen for *regulering, der fremmer brug af ny teknologi i erhvervslivet*, ved at fjerne unødvendige barrierer i nye regler, før de bliver en stopklods for innovative virksomheder, ligesom regeringen med videreførelsen af indsatsen omkring *En indgang for nye forretningsmodeller* vil hjælpe med at afklare og afhjælpe regulatoriske barrierer for virksomheders brug af nye teknologier. Endvidere igang-

sætter regeringen en mærkbar indsats for at øge automatiseringen af virksomhederne bogføring og indberetninger, så virksomhedernes administrative omkostninger hertil nedbringes væsentligt. Endelig indfører regeringen et SMV-venligt digitalt udbudssystem for at imødekomme mange mindre virksomheders oplevelse af, at det kan være administrativt tungt at sælge til det offentlige.

Som opfølgning på digitaliseringspartnerskabets anbefaling 6 »SMV:Digital«, om en *signifikant styrkelse af online-salg og eksport hos små virksomheder*, viderefører og styrker regeringen SMV:Digital-programmet med det formål at accelerere digitalisering, automatisering og e-handel i SMV'erne i Danmark. Som opfølgning på digitaliseringspartnerskabets anbefaling 14 *Effektive og fleksible offentlige udbud skal åbne døren for flere danske virksomheder* vil regeringen i forbindelse med en kommende revision af udbudsloven fremsætte en række ændringer, der skal sikre mere smidige og effektive rammer i forbindelse med gennemførelsen af offentlige udbud. Og som del i opfølgningen på anbefaling 15, om *at mere digital innovation skal give adgang til nye løsninger*, har regeringen, KL og Danske Regioner bl.a. oprettet et Center for Offentlig-Privat Innovation (CO-PI), som skal understøtte, at flere offentlige aktører får adgang til nye løsninger i et tæt samspil mellem den offentlige og den private sektor. Løsningerne vil tage udgangspunkt i tre fokusområder: bæredygtigt byggeri, velfærdsteknologi og grøn omstilling. Inden for hvert fokusområde kan nogle af de nye løsninger basere sig på digital innovation.

Et mere automatiseret Klimakompas, opgørelse af ESG-data og styrket vejledningsindsats

Virksomheder bliver i stigende grad mødt af forventninger fra investorer, civilsamfund, myndigheder og andre virksomheder om at kunne dokumentere og rapportere deres klimaftryk samt om at reducere deres aftryk. Opgørelse og rapportering på klimaftryk samt identificering af CO₂e-reducerende tiltag vedbliver dog for mange virksomheder med at være en ressource- og manuel opgave, særligt ifm. at indhente data og beregne effekten af CO₂e-reducerende tiltag. Regeringen vil derfor:

- Digitalisere og videreudvikle Klimakompasset mhp. at opnå en mere automatiseret deling af data. Formålet er at gøre det mere tilgængeligt og nemmere for SMV'er at lave en dækkende klimaopgørelse, planlægge og igangsætte CO₂e-reducerende tiltag. Det er forventningen, at Klimakompasset dermed i endnu højere grad kommer til at fungere som det troværdige værktøj virksomhederne kan anvende, og medvirke til at det bliver lettere for virksomhederne at dokumentere deres grønne omstilling overfor bl.a. investorer og samarbejdspartnere.
- Udvikle en samlet digital løsning, hvor vejledning, digitale hjælpeværktøjer til opgørelse af ESG-data med Klimakompasset, som det centrale værktøj, så der skabes adgang til sammenlignelige ESG-data. Vejledningsindsatsen skal medvirke til at mindske virksomhedernes omkostninger ved dokumentation og rapportering om bæredygtighed, hvilket for mange virksomheder, særligt SMV'er, kan være et helt nyt og ressourcekrævende forretningsområde. Her til kommer, at med standardiserede ESG-data kan danske virksomheder vise deres arbejde og performance ift. bæredygtighed, hvilket kan åbne døren for nye grønne og bæredygtige forretningsmuligheder.
- Styrke vejledningsindsatsen om fastsættelse af ambitiøse klimamål i virksomheders globale værdikæder, så virk-

somhederne hjælpes med at fastsætte ambitiøse måltal for CO₂e samt rapportere ensartet herom. Initiativet tænkes sammen med videreudviklingen af Klimakompasset og den digitale løsning til vejledning om ESG-data.

Automatisk Erhvervsrapportering (AER)

Som opfølgning på partnerskabet og den politiske aftale om »En ny reformpakke for dansk økonomi« af den 21. januar 2022 igangsættes AER fra 2022. AER skal bidrage til at reducere de administrative omkostninger i virksomhederne forbundet med bogføring og indberetning til myndighederne. Konkret skal projektet videreudvikle den digitale infrastruktur for finansielle data og bidrage til at standardisere udvekslingen og behandlingen af de finansielle data, der ligger til grund for virksomhedernes bogføring og indberetninger. Projektet forventer at kunne øge automatiseringen i virksomhederne, og det er estimeret, at der på sigt vil være administrative byrdeleltelser på 2,9 mia. kr. årligt målt i arbejdstid for virksomheder. Det er den største enkeltstående administrative byrdeleltelse, der nogensinde er målt. Da der er tale om en omstilling af mange virksomheder i landet, forventes det, at effekterne vil materialisere sig løbende i takt med projektets igangsættelse.

SMV-venligt digitalt udbudssystem

Som opfølgning på partnerskabet og den politiske aftale om »En ny reformpakke for dansk økonomi« af d. 21. januar 2022 etableres der et nationalt SMV-venligt udbudssystem, som alle virksomheder skal anvende, når de skal sælge til det offentlige, hvilket vil gøre det nemmere for SMV'er at byde på offentlige opgaver. Det nationale udbudssystem skal håndtere alle danske udbudsbekendtgørelser, tilbudsafgivelser, miniudbud mv. Dermed vil det være nemmere for virksomheder at sælge til det offentlige uden brug af professionel rådgivning, hvilket er særligt til gavn for SMV'er. Endeligt vil et nationalt udbudssystem sikre en standardiseret implementering af det europæiske udbudsdokument (ESPD) og på sigt e-forms. Systemet vil derfor mindske barriererne for SMV'ers adgang til udbud og give mulighed for datagenbrug, stor-driftsfordele og lavere transaktionsomkostninger og dermed færre byrder for erhvervslivet.

Styrket digital omstilling af danske virksomheder

De danske SMV'er investerer mindre i teknologiske løsninger end store virksomheder og innoverer mindre end SMV'erne i vores nabolande. Det skyldes blandt andet manglende ressourcer og manglende viden om muligheder og potentialer i digitalisering samt manglende kompetencer til at implementere ny teknologi. Regeringen viderefører og styrker derfor de eksisterende virkemidler i SMV:Digital-programmet for, via et koordineret sæt af tilbud, at øge SMV'ernes kapacitet til at drive digitale omstillingsprojekter. Et styrket SMV:Digital vil bestå af følgende fire dele: 1) tilskud til indkøb af privat rådgivning om digitale potentialer og løsningsmuligheder samt implementering, 2) investeringsstøtte, 3) kompetence- og ledelsesudvikling og 4) viden og vejledning om digital forretningsudvikling. SMV:Digital vil dermed være et samlet tilbud, der kan hjælpe virksomhederne med både vejledning, rådgivning, investeringsstøtte og kompetenceudvikling i forhold til den digitale omstilling af danske virksomheder.

Én indgang og afklarings- og testforløb for innovative forretningsmodeller

Den hastige teknologiske udvikling skaber tilsvarende et behov for en systematisk og tværgående indsats for at sikre, at u hensigtsmæssige barrierer for brug af ny teknologi i erhvervslivet løbende bliver identificeret og håndteret. Regeringen viderefører derfor Én indgang for innovative forretningsmodeller, hvor iværksættere og innovative virksomheder kan få hurtige og koordinerede myndighedssvar på spørgsmål om regler for nye teknologier. Regeringen iværksætter derudover målrettede forløb for at afklare og håndtere regulatoriske barrierer på områder med stort innovationspotentiale, hvor uklare eller utidssvarende regler betyder, at virksomhederne ikke kan teste og udvikle nye løsninger, som kan være til gavn for samfundet og den grønne omstilling. I forlængelse heraf skal der ske en systematisk opfølgning på identificerede barrierer med vurdering af, om der er behov for fx nye vejledninger, justeret implementering eller tilpasning af regler på dansk og europæisk niveau.

Smidige og effektive rammer i forbindelse med gennemførelsen af offentlige udbud

Komplicerede og rigide udbudsregler medfører et stort resourcespild og innovationstab i samfundet. Som opfølgning på partnerskabet og den politiske aftale om »En ny reformpakke for dansk økonomi« af den 21. januar 2022 vil regeringen sikre mere smidige og effektive rammer i forbindelse med gennemførelsen af offentlige udbud, så de private virksomheder ikke skal bruge unødvendig tid og ressourcer på at afgive tilbud.

Center for Offentligt-Privat samarbejde (CO-PI)

Regeringen ønsker at understøtte øget kvalitet og effektivitet i den offentlige sektor gennem innovation og til samfundets velfærd, vækst og velstand gennem flere innovative løsninger skabt i et tæt samspil mellem den offentlige og den private sektor. Derfor har regeringen sammen med KL og Danske Regioner oprettet et Center for Offentlig-Privat Innovation (CO-PI), som er gået i drift den 1. januar 2022. CO-PI skal konkret bidrage til at styrke den offentlige sektors innovationskapacitet og evne til at udvikle og genbruge værdifulde innovative løsninger på tværs af den offentlige sektor med inddragelse af private virksomheder, bl.a. gennem udvikling af en mere udfordringsbaseret tilgang til indkøb.

Øvrige initiativer

Udover ovenstående initiativer vil regeringen i år også have fokus på at gøre virksomhedernes møde med det offentlige nemt og effektivt. Regeringen vil derfor fortsætte arbejdet for bedre erhvervsrettet EU-regulering og – gennem imødekomme af anbefalinger fra Erhvervslivets EU- og Regelforum – sikre fjernelsen af unødvendige regler, utidssvarende krav og bureaukratisk bøv, med særligt fokus på:

- *Revision og omskrivning af reguleringsbekendtgørelsen (den centrale bekendtgørelse for fiskeriet):* Reguleringsbekendtgørelsen er kritiseret for at være knopskudt, antikvarisk og uforståelig. Da reguleringen i bekendtgørelsen er kompleks, har oprydningen pågået i 2 år og forventes færdig i 2022. Projektet inkluderer en fuldstændig omstrukturering og gennemgang af alle regler, herunder oprydning og sletning af ordninger og regler, som Fødevarerministeriet i dag ikke anser for nødvendige. Erhvervet inddrages i projektet med mulighed for at foreslå sletning af regler.

-
- *Fortsat kontrol af svigsvirksomheder:* Erhvervsstyrelsens svigsmodel og stråmandsmodel (se kapitlet »Erhvervsøkonomiske lettelser fra forbedret udmøntning, erhvervsservice og øvrige initiativer«) har vist sig at være et stærkt og effektivt værn mod økonomisk kriminalitet. Erhvervsstyrelsen vil i 2022 fortsat have fokus på kontrollen af svigsvirksomheder. Styrelsen vil i 2022 arbejde på nye machine learning-modeller, så kontrollen med svigsvirksomheder kan målrettes og styrkes yderligere. Informationerne om nye svigsvirksomheder vil kunne benyttes i arbejdet med nye lovgivningsinitiativer til at bekæmpe økonomisk kriminalitet.
 - *Udvikling af flere digitale virksomhedsforløb (Virk Assistenten) og Guidemotoren:* Virk Assistenten (se kapitlet »Erhvervsøkonomiske lettelser fra forbedret udmøntning, erhvervsservice og øvrige initiativer«) har i 2021 vist potentiale som et godt værktøj til at skabe sammenhæng på tværs af offentlige digitale løsninger. Der er både potentiale i at skalere løsningen og udvikle nye brugerrejser samt udvikle den bagvedlæggende webkomponent 'guidemotoren' yderligere. Guidemotoren er den komponent, der giver myndighederne mulighed for at opbygge interaktive guideforløb og integrere selvbetjeningsløsninger i guideforløbet. Regeringen har derfor i 2022 planer om at etablere en ny brugerrejse målrettet »Opstart af fødevareraktivitet« jf. anbefaling fra Erhvervslivets EU- og Regelforum. Derudover skal der etableres nye brugerrejser målrettede virksomheder, der må omstille sig som følge af Brexit, og som har brug for hjælp til de ændrede regler og nødvendige registreringer for import/eksport af varer og tjenesteydelse til/fra Storbritannien. Slutteligt vil regeringen sikre, at brugerne i højere grad oplever deres data blive genbrugt på tværs af de offentlige myndighedsløsninger ved at udvikle guidemotoren.
 - *Ændring af momsreglerne fsva. brugtmoms:* Virksomheder, der i dag anvender en særordning for salg af brugte varer m.v., skal i dag opgøre deres momstilsvær pr. salg. Regeringen ønsker at lette disse virksomheders administrative omkostninger ved at udvide såkaldte samleordninger, hvorefter virksomheder kan opgøre deres momstilsvær pr. afgiftsperiode.

Hermed slutter redegørelsen.
